

Koondumisele nr 15/2019 AS Postimees Grupp ja Osühing Põlva Koit ettevõtja osa loa andmine

1. Koondumine

AS Postimees Grupp (registrikood 10184643) volitatud esindaja esitas 29.05.2019 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid AS Postimees Grupp ja Osühing Põlva Koit (registrikood 10244105) 26.04.2019 lepingu. Lepingust tulenevalt omandab AS Postimees Grupp Osühingu Põlva Koit ettevõtja vara, mis koosneb kaubamärgist ja domeenist polvakoit.ee. Tehingu tulemusel omandab AS Postimees Grupp valitseva mõju Osühingu Põlva Koit ettevõtja osa üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 03.06.2019 ülal nimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on koondumise osalisteks AS Postimees Grupp ja Osühing Põlva Koit.

AS Postimees Grupp (enne 08.02.2019 ärinimi AS Eesti Meedia) on Media Investments & Holding OÜ valitseva mõju all, mis kuulub UP Invest OÜ kontserni. UP Invest OÜ on Eestis registreeritud investeerimisühing, mille üle omab valitsevat mõju MM Grupp OÜ. MM Grupp OÜ on füüsilise isiku ML (isikukood [...]) valitseva mõju all. AS-i Postimees Grupp tegevus hõlmab trüki- ja veebimeedia sisutootmist, televisiooni ja raadio tootmist, kirjastust, E-kaubanduse- ja kuulutuste portaalide opereerimist, otsepostitusreklaami, raamatukirjastuse ning trükiteenuse pakkumist¹.

Osühing Põlva Koit kuulub koondumise eelselt aktsiaseltsi Avraal (registrikood 10695807) valitseva mõju alla. Osühingu Põlva Koit põhitegevuseks on Põlvamaa ajalehe Koit ning selle lisa Tele Raadio Kava kirjastamine, ajalehetellijatele ajalehtede müük ning paberlehes reklaami avaldamiseks reklaamipinna müük (reklaami avalikustamine trükimeedias).

¹ <https://www.postimeesgrupp.ee/kontsernist/>

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Vastavalt KonkS § 24 lõikele 7 juhul, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

AS Postimees Grupp on eelneva kahe aasta jooksul omandanud valitseva mõju erinevate meedia valdkonnas tegelevate ettevõtjate üle (Aktsiaselts Kinnisvaraportaal, Target Master OÜ, BALTIC MEDIA SERVICES OÜ, CreAm OÜ), kes tegutsevad reklaaminduse majandusharus (EMTAK 731). Käesoleva tehinguga omandamisel olevale Osühingu Põlva Koit ettevõtja osale on samuti omistatav turukäive reklaaminduse alal. Seega lähtudes KonkS § 24 lg 7 sätestatud täiendavast käibekriteeriumist, ületavad koondumise osaliste käibed KonkS § 21 lg 1 sätestatud käibemäärasid ning koondumine kuulub kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt esineb käesoleva koondumise puhul koondumise osaliste äritegevustes horisontaalne kattuvus ajalehtede kirjastamise kaubaturul. Ajalehtede kirjastamisel eristatakse lugeja kaubaturgu ja reklaamipinna müügi kaubaturgu.

Antud koondumisega vertikaalselt seotud kaubaturuna on koondumise osalised oma teates nimetanud trükiväljaannete trükkimise kaubaturgu.

Põlvamaa ajaleht Koit on suunatud üksnes Põlva maakonna lugejale, seega on antud koondumises käsitletud geograafilise kaubaturuna Põlva maakonna territooriumi.

3.2.1 Ajalehtede lugeja kaubaturg

Lugeja kaubaturu puhul KonkS § 3 lg 1 tähenduses on ostjaks ajalehelugeja, kes ostab või tarbib ajalehti informatsiooni saamiseks ning käibivaks kaubaks on ajaleheväljaanded.

Koondumise teates esitatud andmete põhjal (Eesti Meediaettevõtete Liidu uuringutest ja suuremate turuosaliste majandusaasta aruannetest kogutud) oli 2018. aastal Põlva maakonnas ajalehtede lugejaid kokku umbes 24 000, nendest OSAÜHINGU HANSEKON poolt väljaantava LõunaLehe lugejaid oli [...] ([20-30]%), AS Ekspress Meedia poolt väljaantava Maalehe lugejaid oli [...] ([20-30]%) ja AS Õhtuleht Kirjastus poolt väljaantava Õhtulehe lugejaid oli [...] ([20-30]%), Osühingu Põlva Koit väljaantava Põlvamaa ajalehe Koit lugejaid oli [...] ([20-30]%) ja AS Postimees Grupp poolt väljaantava ajalehe Lõuna-Eesti Postimees lugejaid oli [...] ([10-20]%).

Seega oleks koondumise järgselt ajalehtede lugeja kaubaturul AS-ile Postimees Grupp omistatav turuosa ligikaudu [20-30]% ning tegemist on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi tähenduses.

3.2.2 Ajalehtedes reklaamipinna müügi kaubaturg

Ajalehtedes reklaamipinna müügi kaubaturu puhul KonkS § 3 lg 1 tähenduses on ostjateks ettevõtjad, asutused, füüsilised isikud jne, kes ostavad ajalehereklaami pinda, millel oma tooteid, teenuseid, kuulutusi jne reklaamida (avaldada) ning kaubaturul käibivaks kaubaks on reklaamipinna müük ajalehtedes.

Koondumise teate kohaselt oli 2018. aastal Põlva maakonnas ajalehtedes reklaamipinna müügi kogukäibeks umbes 345 000 eurot. Koondumise osaliste käive Põlva maakonnas oli AS-l Postimees Grupp [...] eurot (osakaaluna ligikaudu [5-10]%) ja Osühingul Põlva Koit [...] eurot (osakaaluna ligikaudu [20-30]%). Seega oleks koondumise järgselt ajalehtedes reklaamipinna müügi kaubaturul AS-l Postimees Grupp omistatav turuosa ligikaudu [20-30]% ning tegemist on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi tähenduses.

3.2.3 Trükiteenuste osutamise kaubaturg

Ajalehtede lugeja ja reklaamipinna müügi kaubaturgudele vertikaalselt eelnevaks tegevuseks on trükiteenuste osutamine, millega tegeleb AS-ga Postimees Grupp samasse kontserni kuuluv AS Kroonpress.

Konkurentsiamet lähtus trükiteenuste osutamise mahu hindamisel Äripäeva kogutud andmetest², mille kohaselt tegeles trükiteenuste pakkumisega 2017. aastal vähemalt 80 ettevõtjat, kelle kogukäive oli ligikaudu 200 miljonit eurot. Ülevaatest nähtub, et AS Kroonpress käive oli 2017. aastal 31 miljonit eurot, millest tulenevalt kujuneb

² <https://www.aripaev.ee/uudised/2018/12/13/top-eesti-edukaim-trukikoda-on-tehnoloogias-maailmatipus>

tema turuosaks ligikaudu [10-20]%. Seega ei ole tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Arvestades, et ajalehtede lugeja ja ajalehtedes reklaamipinna müügi kaubaturgudel ületab koondumise osaliste turuosa 25%, on tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturgudega juhendi tähenduses.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Konkurentsiamet hindas koondumisest tulenevaid muutusi võimalikult kitsa turumääratluse korral, st ajalehtede lugeja, ajalehtedes reklaamipinna müügi kaubaturgudel Põlva maakonnas.

Koondumise osaliste osakaal kokku ajalehtede lugeja kaubaturul Põlva maakonnas moodustas 2018. aastal [20-30]% ning reklaamipinna müügi kaubaturul vastavalt [20-30]%. Samas tuleb märkida, et koondumise osaliste osakaal nimetatud kaubaturgudel võib kujuneda pärast koondumist väiksemaks kuna Osaühing Põlva Koit lõpetab äritegevuse ning AS Postimees Grupp hakkab välja andma ajalehte Põlva Koit kaubamärgi all vahelekena ajalehes Lõuna-Eesti Postimees ning lehetellija käitumine, st millise väljaandega ta uue tellimislepingu sõlmib, ei ole teada. Ajalehtede lugeja ja reklaamipinna müügi kaubaturgudel tegutsevad Põlva maakonnas lisaks koondumise osalistele veel mitmed ettevõtjad, sealhulgas OSAÜHING HANSEKON, AS Ekspress Meedia ja AS Õhtuleht Kirjastus.

Konkurentsiamet on seisukohal, et käesolev koondumine ei mõjuta märkimisväärselt konkurentsiolukorda ajalehtede lugeja ja reklaamipinna müügi kaubaturgudel Põlva maakonnas, sest ka koondumise järgselt tegutsevad kaubaturul mitmed Põlva maakonnas lugeja jaoks atraktiivsed väljaanded ning olukord kaubaturul ei anna alust arvata, et koondumise osaliste positsioon võimaldaks neil tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Koondumise osaliste tegevustes, mis puudutavad ajalehtede lugeja ja ajalehtedes reklaamipinna müüki ning trükiteenuste osutamist, esineb vertikaalne seos, kuid kuna trükiteenuste osutamise kaubaturul tegutseb palju konkurente, siis konkurentsiolukord koondumise järgselt märkimisväärselt ei muutu.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat

seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa AS Postimees Grupp ja Osühing Põlva Koit koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 14.06.2019 otsuse nr 5-5/2019-030
ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja jäetud
ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud
nurksulgudega.
/Svetlana Ljutova/ 18.06.2019*